

**UCHWAŁA NR LXII.522.2023
RADY GMINY KOWAŁA**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie gminy Kowala w latach 2024-2026

Na podstawie art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminny, (t.j. Dz.U. z 2023r., poz.40 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Kowala w latach 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kowala.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy Kowala

Jan Fryszkowski

Załącznik do uchwały Nr LXII.522.2023
Rady Gminy Kowala
z dnia 21 grudnia 2023 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kowala na lata 2024-2026

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	4
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN I ANALIZA ZASOBÓW W GMINIE KOWAŁA	4
IV. ZADANIA GMINY	7
V. CEL PROGRAMU	7
VI. CELE SZCZEGÓŁOWE	7
VII. REALIZACJA PROGRAMU	9
VIII. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU	11
IX. ODBIORCY PROGRAMU	12
X. REALIZATORZY PROGRAMU	12
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	12
XII. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU	12
XIII. MONITORING I EWALUACJA	13
XIV. BUDŻET GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY KOWAŁA NA LATA 2024-2026	13

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w gminie Kowala opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1426 ze zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

I. WSTĘP

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna jest początkiem i źródłem autentycznych kontaktów międzyludzkich. W niej tworzą się pierwsze więzi, jest pierwszą grupą w jaką wступujemy, od momentu przyjścia na świat. Dla młodego człowieka rodzina stanowi fundament jego rozwoju, bez którego nie potrafiłby samodzielnie funkcjonować.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza na samorządy obowiązek tworzenia gminnych programów wspierania rodziny. W celu umacniania i wspierania rodzin Gmina Kowala zaproponowała realizację kolejnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, który stanowi kontynuację podejmowanych działań z bieżącego programu. Głównym założeniem i istotą systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest kompleksowa praca z całą rodziną, w oparciu o zasadę interdyscyplinarności służb i podmiotów realizujących zadania w obszarze szeroko rozumianego wsparcia. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zakłada ochronę prawną rodziny. Każdy człowiek, a szczególnie dziecko, potrzebuje poczucia bezpieczeństwa i stabilności. To właśnie rodzina jest podstawowym otoczeniem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, materialne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym kształtującym dziecko. Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcyjności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 stanowi samodzielny program, który skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Kowala, w tym szczególnie rodzin przeżywających trudności w procesach opiekuńczo- wychowawczych.

Założeniem programu jest niesienie pomocy rodzinie z dziećmi w kierunku wzmocnienia lub odzyskania jej zdolności w funkcjonowaniu społecznym oraz tworzeniu sprzyjających ku temu warunków.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

W odpowiedzi na problemy, z jakimi borykają się współczesne polskie rodziny powstał Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kowala na lata 2024-2026. Realizując ten program należy brać pod uwagę:

- 1) Ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r.;
- 2) Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.;
- 3) Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.;
- 4) Ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r.;
- 5) Ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r.;
- 6) Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r.;
- 7) Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2019r.;
- 8) Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.;
- 9) Ustawę za Życiem z dnia 4 listopada 2016r.;
- 10) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kowala.

Dzięki spójności w opracowaniach, odniesieniu do wiążących ustaw i programów oraz wypracowaniu dokumentu metodologią uspołecznioną, prezentowany poniżej Program jest refleksyjnym zbiorem celów i kierunków zadań, opartych na zbadanych i zdefiniowanych społecznie potrzebach. Zawiera realne i zaakceptowane przez instytucje zaangażowane w zmianę społeczną na rzecz dzieci i rodzin, sposoby wdrażania i monitorowania. Wpisuje się w nurt wojewódzki kreowania polityki społecznej poprzez partycypację społeczną.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN I ANALIZA ZASOBÓW W GMINIE KOWALA

Kowala to gmina, w której mieszka 12 115 osoby (stan na 7.12.2023r.) Najważniejszym problemem, z którym spotykają się mieszkańcy jest bezrobocie, o czym świadczą dane ze sprawozdań MRiPS, jak też dane porównawcze GUS dotyczące bezrobocia i rynku pracy.

Z danych GOPS wynika, że z tytułu problemów opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach udzielono pomocy odpowiednio w 2021 roku 12 rodzinom, w 2022 roku 23 rodzinom, a w 2023 roku 16 rodzinom. Problem zaburzonego systemu rodzinnego wybija się coraz częściej na plan pierwszy. Z doświadczenia pracy socjalnej wynika, że liczba rodzin wieloproblemowych stale się zwiększa i wchodzi one na niebezpieczną ścieżkę rozwoju ku "marginalizacji" także w związku z brakiem możliwości realizacji wymagań cywilizacyjnych i coraz mniejszymi możliwościami rozwoju rodziny ubogiej, zamieszkującej na terenie wiejskim. Niebezpieczeństwa cywilizacyjne, rozluźniające się więzi rodzinne, chaos regulacji prawnych, brak indywidualnego podejścia w rozwiązywaniu problemów społecznych, rozchwiany system wartości i norm społecznych doprowadza do zagubienia, braku orientacji w rzeczywistości i umiejętności

prawidłowego odczytywania wymagań stojących przed rodziną. W społeczności gminnej spotyka się też coraz więcej rodzin zamykających swój system rodzinny przed otoczeniem, nie dopuszczających możliwości pomocy z zewnątrz i doprowadzających do degradacji wewnętrznej komunikacji prowadzącej do wzajemnego krzywdzenia, bez możliwości zareagowania przez siły zewnętrzne.

Reagując na powyższe Ośrodek wprowadził do katalogu rodzajów udzielanej pracy socjalnej również pomoc asystenta rodziny.

W 2021r. skorzystało z jego pomocy 21 rodzin a w 2022r. 18 rodzin, natomiast w 2023r. 16 rodzin (stan na 6.12.2023r.). Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną trwał średnio 17 miesięcy.

Przez ten czas wypracowano system pracy z asystentami rodziny, który jest na bieżąco ewaluowany i usprawniany. Wiele spośród rodzin objętych wsparciem wymaga długofalowej pomocy w tym zakresie. Stosujemy zasadę, iż rodzina, do której kieruje się asystenta pierwszy raz powinna być objęta tą pomocą nie krócej niż 6 miesięcy, co związane jest z faktem dokonania prawidłowej diagnozy rodziny i dobrania odpowiednich metod pracy. Powtórne skierowanie może trwać od trzech do sześciu miesięcy. Asystent prowadzi dokumentację, wypracowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w toku prowadzenia praktyki. Bardzo ważnym punktem w pracy asystenta jest spotkanie końcowe, na które zapraszana jest rodzina i w jej obecności oraz w obecności pracownika socjalnego ewentualnie zaproszonego specjalisty, asystent przedstawia w formie prezentacji multimedialnej zasoby i mocne strony rodziny, wskazuje co udało się zrobić, co jest do zrobienia i przekazuje dokumentację wraz z rekomendacjami do dalszej pracy z rodziną pracownikowi socjalnemu.

W systemie wsparcia rodziny i dziecka znajdują się takie formy pomocy jak:

- ✓ Warsztaty umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- ✓ Spotkania rodzinne (integracyjne spotkania mające na celu wskazanie oraz trening umiejętności spędzania wolnego czasu w gronie rodziny);
- ✓ Pobyt na świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii lub udział w świetlicach wiejskich;
- ✓ Wypoczynek letni dla dzieci;
- ✓ Dożywanie dzieci w szkole;
- ✓ Doradztwo: psychologa, pedagoga, terapeuty uzależnień, prawnika, czy terapeuty rodzin.
- ✓ Wsparcie w postaci udziału w projektach o różnym charakterze wspierających system rodzinny w różnych obszarach np. poruszania się po rynku pracy, podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

W trakcie pracy z rodzinami praktykujemy dwa narzędzia pracy na użytek wewnętrzny ośrodka tj. spotkania rodzinne dyscyplinujące i spotkania na podsumowanie kontraktu.

Aby praca z rodziną przynosiła zakładane rezultaty należy w szczególności sposób zadbać o "sprawcę" i animatora zmian, mianowicie o asystenta. Skuteczność pracy zależy od jego przygotowania merytorycznego, umiejętności, stopnia zaangażowania i zrozumienia swojej roli w rodzinie. Ważnym jest, aby osoba wspierająca dosyć szybko zrozumiała, kim jest dla rodziny i ustaliła cele do realizacji. Brak systemowo wypracowanego doświadczenia w tym zakresie utrudnia budowanie tożsamości przez asystenta, dlatego też niezwykle

ważne jest jego wsparcie przez system ośrodka, w którym jest zatrudniony. Usamodzielnienie bez pierwotnego zakorzenienia w strukturze instytucji zatrudniającej może tylko prowadzić do "zagubienia się" asystenta i nieefektywnej pracy na rzecz rodziny.

W związku z powyższymi wymaganiami w ośrodku stosuje się szereg działań mających na celu wspólne wypracowanie miejsca asystenta w systemie rodziny, w strukturze ośrodka oraz jego usytuowania w środowisku lokalnym.

W szczególny sposób przywiązuje się, zatem uwagę do naboru kandydatów na asystenta. Uwzględniane jest wykształcenie, doświadczenie, indywidualne predyspozycje i umiejętności dodatkowe nabyte poprzez doświadczenie życiowe, czy też zawodowe. Preferowane są osoby z wykształceniem wyższym pedagogicznym **oraz** nieposzlakowaną opinią. Dobrze przeprowadzony nabór to początek ścieżki edukacyjnej. Bazą jest zapoznanie asystenta z zespołem pracowników socjalnych, wyjaśnienie zasad pracy socjalnej, zakresów obowiązków, ich różnic, zaznaczenie potrzeby i konieczności dobrej współpracy i należytej komunikacji, zapoznanie ze strukturą pracy ośrodka, prezentacja oferty ośrodka na rzecz Klienta i mieszkańca, a także "ścieżek roboczych" stosowanych w instytucji.

Ten czas to także czas obserwacji asystenta przez dyrektora i koordynatora ośrodka. W dalszej kolejności proponuje się asystentowi wsparcie w postaci:

- ✓ Pracownika socjalnego;
- ✓ Szkoleń (uaktualnienie lub przypomnienie potrzebnej na bieżąco wiedzy w wielu obszarach, np. Niebieska Karta, kryteria pomagania, narzędzia pracy, np. karta VIP-a, metody pracy na zasobach, podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, ujednolicenie sposobu wypełniania dokumentów, rodzaje pomocy otrzymywanej z ustawy o pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, obsługa w zakresie podstaw kpa);
- ✓ Superwizji pracy asystenta;
- ✓ Superwizji koleżeńskiej albo coachingu z grupą pracowników socjalnych (służy poszerzaniu wiedzy o wykonywanej pracy zarówno jednych, jak też drugich specjalistów, dostarcza wiedzy bieżącej o rodzinach objętych pomocą asystenta, sprzyja dobrej komunikacji i budowaniu wzajemnego szacunku, daje możliwość poznania zasad pracy socjalnej przez asystentów);
- ✓ Spotkanie z koordynatorem asystentów (przekazanie bieżących informacji, ustalenia techniczne, np. co do kart czasu pracy, kierunki rozwoju pracy z rodziną).

Jedną z ofert Państwa dla rodziny jest również wprowadzenie Karty Dużej Rodziny. Stanowi ona zespół ulg dla wszystkich członków rodzin wielodzietnych, również dla rodziców samotnie wychowujących dzieci. Ma stanowić przywilej i udogodnienie dla tych, którzy podejmują się trudu wychowania liczego potomstwa (wstępy na basen, do kina, teatru, darmowe przejazdy miejskie itp.) Z raportów danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w poszczególnych latach wyglądała następująco:

- 2021 rok – 165 wydanych Kart Dużej Rodziny
- 2022 rok – 394 wydanych Kart Dużej Rodziny
- 2023 rok - 243 wydanych Kart Dużej Rodziny (stan na 30.06.2020r.)

Przedstawione w diagnozie dane statystyczne, raporty i dokumenty źródłowe pozwoliły

zaprezentować obraz rodzin z gminy Kowala, ich trudności i potrzeby. Z drugiej strony ukazały możliwości świadczonej pomocy i wsparcia ze strony służb, instytucji i organizacji, czyli funkcjonowanie systemu pomocy rodziny. Działania przewidziane w Programie umożliwią realizowanie na szczeblu gminnym oraz w środowiskach lokalnych polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych wzmacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych zadań.

IV. ZADANIA GMINY

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zadania gmin, powiatów i województwa .

Gminy zostały zobowiązane między innymi do:

- 1) opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenia oraz rozwoju (...) placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa **oraz** organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - b. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 3) finansowania
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające;
- 4) współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 5) prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Ponadto gmina w zakresie zadań zleconych powinna wykonywać zadania wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

V. CEL PROGRAMU

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
  - a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
  - b. pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka

- w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
- 2) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
    - a. objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych,
    - b. monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Kowala,
    - c. zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków
  - 3) Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:
    - a. umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
    - b. pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego.
    - c. pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
  - 4) Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:
    - a. systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówką służby zdrowia,
    - b. motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjno- Informacyjnym dla osób Uzależnionych i ich Rodzin, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej, współpraca z policją, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,
    - c. angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
    - d. angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania z oferty Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,
    - e. bieżące aktualizowanie strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.
  - 5) Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:
    - a. pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej,

- b. przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.
- 6) Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:
- a. udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie ,
  - b. udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin,
  - c. prowadzenie edukacji w obszarze umiejętności wychowawczych i zagrożeń płynących ze zmieniającej się rzeczywistości (niwelowanie barier społecznych, bezpieczeństwo w mediach elektronicznych, przeciwdziałanie przemocy, akceptacja osób niepełnosprawnych, poszerzanie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.)

VII. REALIZACJA PROGRAMU

L.p.	Działania	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Pomoc rodzinom wg. stwierdzonych potrzeb (na podstawie diagnozy).	Gmina, GOPS	Liczba rodzin, która została objęta pomocą	Środki własne, środki zewnętrzne
2.	Pomoc rodzinom świadczona przez pracowników socjalnych (na podstawie ustawy o pomocy społecznej)	GOPS	Liczba świadczeń udzielonych rodzinom	Środki własne, środki zewnętrzne
3.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	GOPS, Placówki oświatowe, GKRPA	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, warsztatów dla rodziców	Placówki oświatowe, GOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, prelekcji, porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Indywidualne poradnictwo zawodowe, psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, prawne dla rodzin	GOPS	Liczba porad	Środki własne realizatorów zadania, środki zewnętrzne w tym UE
6.	Wsparcie pracowników instytucji wspierających rodzinę poprzez kursy, szkolenia, warsztaty, coaching	GOPS, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba	Środki własne realizatorów działania,

			uczestników	środki zewnętrzne
7.	Zapewnienie rodzinom usług asystenta rodziny	GOPS	Liczba etatów.	Środki własne realizatorów zadania, środki zewnętrzne w tym UE
8.	Zapewnienie asystentom rodziny możliwości rozwoju zawodowego	GOPS, Gmina	Liczba szkoleń, porad.	Środki własne realizatorów
9.	Zapewnienie asystentom rodziny poradnictwa wzmacniającego jego kompetencje oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu	GOPS, Gmina	Liczba szkoleń, porad.	zadania, środki zewnętrzne w tym EFS.
10.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczone w pieczy zastępczej	GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne
11.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	GOPS, PCPR, Poradnia Psych.-Pedagog, Placówki oświatowe	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne, środki zewnętrzne
12.	Konsultacje, poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	GOPS, PCPR, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
13.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	GOPS	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
14.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej	GOPS, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Liczba monitorowanych rodzin	środki własne,

15.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS GKRPA	Liczba zorganizowanych form wypoczynku, Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
16.	Promowanie aktywnego, zdrowego stylu spędzania wolnego czasu poprzez działania środowiskowe	GOPS, GKRPA	Liczba zorganizowanych form wypoczynku, liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
17.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).	GOPS	Liczba rodzin wspierających	Środki własne realizatorów działania, dotacje
18.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.	GOPS	Liczba umieszczonych dzieci	Środki własne realizatorów działania, dotacje

VIII. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych oraz aktywnego spędzania czasu wolnego,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

IX. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, będących niemożliwymi do przewyciężenia w ramach własnych zasobów,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin,
- rodziny z terenu gminy gotowe uzupełnić lub rozwinąć kompetencje opiekuńczo - wychowawcze,
- rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko.

X. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi ,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej ,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu,
- organizacjami pozarządowymi,
- Kościołem katolickim.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- budżet państwa;
- budżet gminy;
- inne źródła finansowania (np. środki z Unii Europejskiej).

XII. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny
- Instytucje i organizacje prowadzące działania na rzecz dziecka i rodziny,
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Radomiu,
- Szkoły z terenu gminy Kowala,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- Kuratorzy Sądowi,

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one w jakimś stopniu w realizacji celów Programu. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów Programu.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i w jakim obszarze program wymaga aktualizacji lub zmian postawionych celów.

Ewaluacja wg kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi, a rezultatami oraz efektami działań.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja bieżąca. Wójt w terminie do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy Kowala sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kowala na lata 2024- 2026 oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

XIV. BUDŻET GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY KOWAŁA NA LATA 2024-2026

ROK	KWOTA	DZIAŁANIA
2024	38 000,00 zł	Zgodnie z GPWR
2025	38 000,00 zł	Zgodnie z GPWR
2026	38 000,00 zł	Zgodnie z GPWR

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 3 nakłada na jednostki samorządu terytorialnego oraz na organy administracji rządowej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą oraz obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny ukierunkowujących działania w tym zakresie i wskazujących podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań (art. 176 pkt 1). Program jest niezbędny do pozyskiwania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych m.in. w związku z powołaniem asystentów rodziny oraz aplikowania o inne środki pozabudżetowe.

Mając powyższe na uwadze przyjęcie Programu jest zasadne.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy Kowala

Jan Fryszkowski